

Sygn. akt II CNP 22/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 4 października 2018 r.

skargi R. J.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w P. z dnia 12 lutego 2016 r., sygn. akt X Ga [...]

wydanego w sprawie z powództwa R. J.

przeciwko „B.” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o zapłatę,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest nadzwyczajnym środkiem prawnym, pozwalającym na zakwestionowanie orzeczeń, których wydanie stało się źródłem szkody, a które równocześnie pozostają w oczywisty i rażący sposób sprzeczne z prawem. Podstawę uwzględnienia skargi stanowić może jedynie wadliwość orzeczenia o zasadniczym i ewidentnym charakterze, nie zaś każdy, nawet marginalny czy wątpliwy, wypadek jego sprzeczności z prawem (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 października 2014 r., V CNP 15/14, nie publ. oraz z dnia 16 czerwca 2015 r., IV CNP 72/14, nie publ.). Równocześnie, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku posiada ściśle określony cel - służąc uzyskaniu prejudykatu w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa w odrębnym postępowaniu.

Zgodnie z art. 424⁹ k.p.c. Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania w wypadku jej oczywistej bezzasadności.

W przedmiocie przyjęcia albo odmowy przyjęcia do rozpoznania skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Sąd Najwyższy orzeka w ramach tzw. przesądu, którego celem jest wyeliminowanie takich skarg, które są oczywiście bezzasadne (art. 424⁹ w zw. z art. 398⁹ § 2 i art. 424¹² k.p.c.). Oceny, czy skarga jest „oczywiście bezzasadna”, należy dokonywać w powiązaniu z pojęciem „niezgodności orzeczenia z prawem”, skoro jest ono elementem konstrukcyjnym skargi (art. 424⁵ § 1 pkt 3 i 6 k.p.c.). Orzeczenie niezgodne z prawem - w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. - to orzeczenie, które jest sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami i z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Takie definiowanie pojęcia „orzeczenie niezgodne z prawem” wynika ze specyfiki władzy sądowniczej oraz jej ustroju i w efekcie konieczności formułowania autonomicznej, swoistej definicji bezprawności, jako przesłanki odpowiedzialności państwa za szkodę wyrządzoną

orzeczeniem sądowym. W orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej podkreśla się, że szczególne funkcje wypełniane w państwie przez sądy oraz zasada pewności prawa powodują, że państwo może ponieść odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną orzeczeniem sądowym tylko wtedy, gdy sąd naruszył prawo w sposób oczywisty, w przypadku bowiem wykonywania władzy dyskrecyjnej niezbędnym jest pewien margines błędu, którego popełnienie nie może rodzić odpowiedzialności odszkodowawczej państwa (orzeczenie z dnia 30 września 2003 r. w sprawie C-224/01, *Gerhard Kobler v. Austria*).

Bezzasadność skargi jest wobec tego oczywista, gdy już z jej treści, bez głębszej analizy i jurydycznych dociekań, wynika, że nie może być uwzględniona.

Przesłanka ta zachodzi w odniesieniu do skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 12 lutego 2016 r., którym oddalono apelację od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 10 czerwca 2015 r. wydanego w sprawie z powództwa R. J. przeciwko „B.” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P. o zapłatę. Istota sporu wymagała przesądzenia, czy pozwana skutecznie podniosła zarzut przedawnienia roszczenia objętego pozwem.

Skarżący wskazał, że podstawą niezgodności zaskarżonego orzeczenia z prawem, jego zdaniem, było naruszenie art. 118 k.c. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, jak również art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1, art. 378 § 1, art. 503 § 1, art. 207 § 6 oraz 217 § 2, a ponadto art. 232 zdanie pierwsze k.p.c.

Bez konieczności głębszej analizy, mając na względzie ocenę charakteru umowy pożyczki oraz okoliczności zaistniałych w sprawie, można stwierdzić, że w razie przyjęcia do rozpoznania skarga z oczywistych przyczyn musiałaby zostać uznana za nieuzasadnioną. Wywód prawny przedstawiony w skardze - jakkolwiek obszerny i rozbudowany - nie zawiera argumentów jurydycznych przekonujących o tym, że zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć (dyskrejacyjności) albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania

prawa. Przeciwnie, treść skargi wskazuje, że przepisy prawa, które zostały zastosowane w sprawie zakończonej wyrokiem zaskarżonym skargą, były przedmiotem rozlicznych wypowiedzi w doktrynie lub judykaturze. Dotyczy to w szczególności wykładni art. 118 k.c. i znamienia związku roszczenia z prowadzeniem działalności gospodarczej jako przesłanki stosowania krótszego, trzyletniego terminu przedawnienia.

Zarzuty i argumenty skarżącego nie pozwalają więc stwierdzić, by zaskarżone orzeczenie mogło zostać uznane za niezgodne z prawem. Tym samym w sprawie spełniona została przesłanka z art. 424⁹ k.p.c. (por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2015 r., V CNP 57/14, nie publ.).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 424⁹ k.p.c.).